

Źródła do dziejów wojny w Inflantach w latach 1625–1629 w Rosyjskiej Bibliotece Narodowej w Sankt-Petersburgu

Działania wojenne w Inflantach prowadzone w latach 1625–29 doczekały się opracowań pióra Henryka Wisnera oraz Mariusza Balcerka, którzy jednak w niewielkim jedynie stopniu mieli okazję korzystać ze źródeł rękopiśmiennych znajdujących się w Rosyjskiej Bibliotece Narodowej w Sankt-Petersburgu. Tymczasem znajdujące się tam materiały pochodzące z archiwum hetmana polnego litewskiego Krzysztofa Radziwiłła rzucają nowe światło nie tylko na przebieg działań wojennych, ale także organizację wojsk litewskich.

Historyk znajdzie tam zatem korespondencję Radziwiłła, prowadzoną tak z oficerami działającymi na teatrze inflanckim, przede wszystkim z Mikołajem Korffem czy Samuelem Pacem, jak i z otoczeniem króla Zygmunta III Wazy czy litewskimi magnatami. Dziennik czynności hetmańskich odnoszący się do lata i jesieni 1625 r. oraz brudnopis – rozszerzony w porównaniu z dziewiętnastowieczną edycją – dziariusza działań wojennych Radziwiłła pozwala na odtworzenie procesu tworzenia armii litewskiej oraz działań wojennych przeciwko Szwedom, w tym roli, jaką odgrywał w nich sam hetman. Popisy sił zmobilizowanych przez księcia na Birżach i Dubinkach rzucają światło na skład społeczny, narodowy i strukturę jednostek radziwiłłowskich. Rejestr szkód poczynionych przez siły sapieżyńskie daje możliwość obserwacji relacji pomiędzy wojskiem a ludnością cywilną. Wypada wreszcie wspomnieć o materiałach dotyczących prawa wojskowego, po mistrzowsku opracowanych przez doktora Karola Łopateckiego.